

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАКАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМПІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

№ 12
(146)

31

березня

1961 року

П'ЯТНИЦЯ

Ціна 1 коп.

Це були трохи незвичні комсомольські збори. «Роль учителя-комсомольця в школі» — таку тему обговорювали студенти II курсу фізико-математичного факультету. На збори було запрошено випускницю нашого інституту Тамару Харкову, яка працює завучем школи № 163 м. Києва. Вона — наймолодша серед завучів шкіл міста. Яким повинен бути комсомолец-вчитель, як потрібно виховувати підрастаюче покоління — з цих питань розгорілася жвава дискусія. Слово брали і студенти, і викладачі. На фото: виступає Тамара Харкова.

ДРУЗІ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ ЗНОВУ Вихованка КДПІ

Зустріч з випускниками... Це — справжнє свято, радісне і хвилююче. Актівний зал заповнений вчителями, викладачами, студентами. Чарівні звуки студентського вальсу, хвилюючі розмови, веселі, радісні посмішки, і квіти — червоні, білі, голубі. Вони акуратно розставлені на сцені, де за столом президії — викладачі, гості. Серед випускників — і ті, які закінчували інститут багато років тому, яким довелося стояти перед випробуваннями в роки індустріалізації і колективізації, з гвинтівкою в руках захищати країну від фашистських загарбників, і ще зовсім недавні — випускники минулих років, але всі вже змужнілі, загартовані, випробувані труднощами.

Інститут пишається своїми вихованцями. Де б не працювали вони, про них говорять вдячним словом. Про це свідчать листи, які надходять на ім'я дирекції, в деканати, окремим викладачам.

За роки свого існування інститут видав п'ятки в життя понад 30 тисячам вихованців. Кращих випускників занесено до книги пошани. Серед них — прізвища, які зачитув в своєму вступному слові директор інституту М. М. Підтиченко, — С. Фещенко, М. Кравчук, О. Кушнір, А. Левчук і багато інших.

дучи секретарем комсомольської організації училища. Треба не цуратись побічних предметів, комсомольських доручень, а вчитися з насолодою, з думкою про те, що все це нами буде використано в самостійній діяльності.

Випускниця мовно-літературного факультету Н. Костишина цікаво розповіла про перші кроки своєї роботи, як вихователя, в школі-інтернаті села Калинівка Вінницької області, про ті труднощі, які зустрічалися спочатку в згуртуванні шкільного колективу 8 класу. Вихователь повинен бути всебічно розвиненим, знати особливості дитячої психології, вміти знайти підхід до душі кожного учня.

Теоретичну підготовку ми одержали досить ґрунтовну, а практичну — недостатню, — почав свій виступ учитель фізики середньої школи м. Тетієва, Київської області І. Роменський. — Щоб застосувати ці знання на практиці, довелося перебороти великі труднощі. Технологія металу, сільськогосподарські машини, шкільний радіоапарат — про все це читали нам детально, а на практиці проходили мимохідь. Треба було знову засідати за підручниками, детально розбиратися в схемах, механізмах, відшукати, де яка міститься деталь, як працює.

Нас, логопедів, дуже мало, — говорить Т. Тимошенко, — тому, коли приїхала в Полтаву, я мала багато запрошень: і в школу, і в лікарню, і в інші установи. Але я обрала школу і назавжди полюбила професію вчителя. Учителю-логопеду повинен мати ґрунтовну теоретичну підготовку, а практичну — особливо. Та практично ми були не досить підготовлені, бо практика почалася в нас лише на 3 курсі. Потрібно, щоб студенти дефектологічного відділу вже з перших курсів перебували і на пасивній і на активній практиці.

Майже 30 років я працюю вчителькою, — говорить викладач фізики школи-інтернату № 3 м. Києва В. Горонівська. — На моїх очах зростає наша школа. Тепер ми маємо все, щоб дати учням міцні знання. На закінчення виступив професор Г. С. Костюк. Потім відбувся концерт, складений за програмою кращих гуртків художньої самодіяльності та індивідуальних виконавців інституту.

П. ІГНАТЕНКО.

Березневий вітер долітає з-за Дніпра, приносячи прохолоду і перші п'яні пахощі весни. Так і хочеться йти йому назустріч. Валентина Віталіївна поспішає... Турботи, турботи... У класі погіршилася успішність, деякі учні погано відвідують уроки. Треба відвідати їх дома, розпитати батьків. А по дорозі зайти і до свинарки Марії Вуско та бригадира Марії Боярин — чомусь пропустили вони двоє занять гуртка поточної політики (певне, роботи багато), поговорити із секретарем парторганізації колгоспу.

...А оце недавно побачили учні її фото у «Вечірньому Києві». Як же були вони здивовані, коли дізналися, що їх вчителька — чемпіон України з нічних стрибків з парашута на точність приземлення! Виявляється, парашутним спортом вона цікавилася ще навчаючись у Київському педагогічному інституті. Обступили її, розпитують. Почервоніла, ніяково трохи.

Закінчується третя чверть. Незабаром і екзамени, а поки що треба прикласти багато зусиль, щоб учні підійшли до них з міцними знаннями. Велику допомогу в цьому може надати стінна газета під назвою «Знання і праця», до оформлення якої докладає багато праці і вміння молода вчителька. І хоч вона за фахом — математик, але рідко хто з учителів-літературів придумає влучніший за неї підпис під карикатурою про ледаря чи прогульника, напише епіграму, цікаву кореспонденцію. Іноді, коли треба, вона може й дещо намалювати...

Так живе і працює вихованка КДПІ ім. Горького, комсомолка, вчитель математики Ново-Петрівської середньої школи Києво-Святошинського району Валентина Віталіївна Матушинська, віддаючи всі свої знання і сили почесній справі виховання радянської молоді.

А. ГОПЕНКО,
директор школи.

Відповідаємо на звернення

Ми, комсомольці 42 групи фізиків, у відповідь на звернення II курсу дошкільного відділу педагогічного факультету на загальних зборах ухвалили включитися в змагання на честь XXII з'їзду КПРС за звання кращої групи інституту.

З свого боку ми вважаємо, що зобов'язання, які взяли комсомольці II дошкільного відділу, мало конкретні. Виходячи з цього, студенти нашої групи вирішили, крім зазначених у зверненні, взяти ще такі додаткові зобов'язання:

1. В цьому році радіофікувати школу-інтернат № 2.
2. Підготувати в цій школі 10 учнів для складання екзаменів на права кінодемонстратора.
3. Організувати підготовку робітничої молоді на авторемонтному заводі № 1 до вступу в інститут.
4. Допомогти в обладнанні автокабінету.
5. Організувати на курсі комсомольський контроль відвідування занять студентами.

Хочеться, щоб студенти інших факультетів і курсів, виходячи із своїх можливостей, відгукнулися на нашу ініціативу.

За дорученням групи

М. ПАНЧЕНКО,
комсорг.

Наш гість — голова колгоспу

Про те, як перетворюються рішення січневих Пленумів ЦК КПРС та ЦК КП України безпосередньо в колгоспах, довідалися члени кафедр суспільних наук та студенти IV курсів педагогічного факультету від голови колгоспу «Україна» Києво-Святошинського району, Київської області т. Михайловського Кліма Антоновича.

З цим колгоспом інститут має виробничі зв'язки. Минулого року протягом вересня — жовтня студенти допомагали колгоспу збирати врожай овочів і фруктів, влаштовували концерти, допомагали комсомольській організації.

І ось на запрошення кафедр суспільних наук 22 березня до нас прибув голова колгоспу т. Михайловський.

У своїй доповіді він охарактеризував колгосп як міцне господарство овоче-садівницького напрямку, з великою питомою вагою тваринництва. Посівна площа колгоспу становить 2800 га. Коли валовий прибуток колгоспу в 1960 р. складав більше 8 мільйонів крб. (в старих грошах), то на тваринництво припадало 1,6 млн. крб. Колгосп має біля 1500 голів рогатої худоби та 1500 свиней.

Прибутки від садівництва становлять біля 4 млн. крб., або майже половину всіх прибутків колгоспу.

До цього часу тваринництво, як галузь господарства, була

для колгоспу збитковою, але зараз, виконуючи рішення січневих Пленумів, колгосп перебудовує роботу з тим, щоб забезпечити тваринництво власними дешевими кормами. Для цього збільшуються посівні площі кукурудзи, цукрового буряка, зерно-бобових, вживаються заходи для підвищення врожайності (вивезення місцевих добрив, механізація обробітку).

Колгосп у 1960 р. перейшов повністю на грошову оплату робіт, без трудовнів. Кожного місяця колгоспники повністю одержують зароблене. Це піднесло трудову дисципліну колгоспників. Середня оплата робочого дня колгоспника тепер становить 1 крб. 75 коп. Заробіток доярки або свинарки — 80—100 крб. на місяць.

З цього 1961 р. вводиться, крім грошової, додаткова оплата натурою колгоспникам, які працюють в рослинництві, тваринництві, що повинно значно підвищити продуктивність праці.

Викладачі і студенти поставили перед головою колгоспу багато питань про умови життя і праці колгоспників, зростання їх матеріального і культурного рівня.

На всі питання т. Михайловський дав вичерпні відповіді: побажав надалі ще більше зміцнювати виробничі зв'язки інституту і колгоспу.

І. МОСЦИПАН.

Солдатське спасибі

Ми, воїни підшефної військової частини, висловлюємо щире подяку студентам першого і другого курсів педагогічного факультету за допомогу, виявлену нам в організації художньої самодіяльності.

Наш підрозділ три роки підряд тримає перехідний кубок, присуджений йому командувачем за хорошу постановку культурно-масової роботи.

У 1961 році ми теж завоювали першість, і в цьому велика

заслуга наших шефів-студентів. Особливо слід відзначити допомогу таких студентів, як Н. Сухопарої, В. Зуб, М. Щербакі, Л. Горбатюк, Р. Дворської, Є. Сабатовської, О. Бесараб, І. Воронової. Немало сил і вміння в організації солдатського лялькового театру доклав працівник інституту В. Горбенко.

Велике вам, товариші, солдатське спасибі!

БЮРО ЛКСМ ЧАСТИНИ.

Туристські походи... Нічна прохолода, палає вогнище. А скільки вражень!.. Хороше отак посидіти у дружньому колі, вдихаючи п'янке лісове повітря. Весна почалася.

У шкільних майстернях

Педагогічна практика у шкільних майстернях є одним із важливих і, по суті, завершальних етапів у складному трудовому процесі формування вчителя широкого профілю в напрямі другої спеціальності — праці.

Досвід минулого і цього років переконливо свідчить, що студенти приходять у шкільні майстерні як вчителі-практиканти, що добре підготовлені, з глибокими знаннями. Прикладом може бути група студентів, які проходили педагогічну практику в майстернях школи № 49, де також вчаться і учні школи № 46. Всього на практиці тут було 12 студентів, з яких вісім одержали відмінні оцінки, троє — добрі, один — задовільну. Особливо високих результатів досягли студенти Лесик, Пашун, Панченко, Роль, Юкиш. Двоє з них (Лесик і Юкиш) деякий час підміняли навіть учителів праці, які на той час хворіли.

Одним із недоліків у роботі майбутніх вчителів праці можна вважати недостатнє володіння методом демонстрації. Сюди належить вміння демонструвати показ роботи у потрібному темпі, розчленування

її по елементах тощо. Для цього треба ще в інституті освоювати всі тонкощі роботи з інструментом, у виконанні трудо-

Виявляється, це дуже цікаво...

вих рухів, щоб опрацювати і відшліфувати кожну операцію.

Студентам необхідно звернути увагу на свою мову. Треба будувати виклад матеріалу чітко і зрозуміло, дбаючи про те, щоб мова не була сумішшю української з російською.

Л. ПИВОВАРОВ,
керівник практики.

Люди працюють...

Шаржевые сновидения

Ноченька крепче стали,
Утро — еще крепчей.
Комната тридцать шестая,
10 студентов в ней.

Браво отбил будильник
Среди стола чечетку;
Все же осталась в силе
Прежняя в храпе нотка.

Солнце давно вскатилось
На голубое небо...
Что же кому приснилось
Я вам хочу поведать:

К. КУЛИШУ (недомагає «пересыпанням»).

Косте, такому парню,
Что всех «переспать»
не прочь,
Будто на целую пару
Бог увеличил ночь.

Г. ШУЛЬГЕ (учащает в село Корчеватое).

Грише, что ездит куда-то
Ночью и даже днем,
Будто бы в Корчеватом
Стал он великим... Пнем.

Ж. ВОЛОСЕНКО (подрабатывает в цирке, за неуспеваемость переведен с третьего курса на второй).

Жору под цирка сводом
Гладил осел: «Герой,
Здравлю тебя с переходом
С третьего на второй».

В. КРАВЧЕНКО.
Васины сны, как пытки
(Сон — реалист иногда);
Будто лишь с пятой попытки
Он зарубежную сдал.

В. ШУРДУКУ.

Вовочка не в обиде —
Очень доволен сном:
В собственной тумбе видел
Полный порядок он.

А. БОРОВКО
и И. ПОЛИЩУКУ

(однажды «заглянули» в бутылку... да так, что в глазах потемнело).

Саша, взбудивши портвейном
Свой поэтический пыл,
Видел, что в винном бассейне
Он все рекорды побил.
Ваня, и не без причины,
Выбился весь из сил:
Будто бассейн этот винный
Он по бутылкам разлил.

И. ГОРОДИСКОМУ (слишком увлекается древней философией).

Иван с философской точки
Странный увидел сон:
Что на его дочке
Женится сам Платон.

А. РУДЕНКО (пропускает лекции).

Толя... чего это ради он
Брезгует знаний
источником?..
Снилось ему радио
С лекцией для заочников.

Н. ЮРЧЕНКО.

Колле-фотолюбителю
(ФЭД'ом всегда он тешился)
Ночью, как в проявителе,
Свой негатив мерещится.

А. РУДЕНКО.

Самостійна робота студентів

(Продовження. Початок див. у № 8, від 10 березня).

данія студента може бути в тому, що йому пропонується вивчити вказане питання по книзі. Це простіший вид завдання. Можна вимагати від студента написати самостійний письмовий виклад (твір) на задану найбільш важливу в курсі тему, з якої може було прочитано кілька лекцій. Це завдання складніше. Можна дати неважку тему для самостійного наукового дослідження. У цьому, останньому випадку, звичайно, обов'язкового виконання роботи вимагати не слід.

4. У зв'язку із збільшенням часу, відведеного на самостійну роботу студентів, викладачам, що ведуть практичні і лабораторні заняття, необхідно підвищити вимоги до якості виконаних домашніх завдань, які даються студентам на кожному практичному занятті. Причому домашнє завдання не повинно обмежуватися вимогами вирішення окремих задач. Вони, домашні завдання, повинні включати підготовку і теоретичних питань, викладених на лекціях або винесених на самостійну роботу.

На практичних заняттях найлегше контролювати самостійну роботу студентів. Але цей контроль повинен здійснювати і лектор. Проведення колоквиумів, домашніх творів та інших

видів робіт — необхідний засіб контролю за якістю самостійної роботи студентів. Проте, найбільш дієвий засіб для підвищення якості самостійної роботи — це вимогливий і об'єктивний екзамен, що проводить викладач під час сесії. Його наслідки особливо ефективні, коли по даному курсу учбовим планом передбачено кілька екзаменів.

Лібералізм в оцінках — кращій засіб розв'язати всяку кописну роботу, в тому числі і самостійну. А вимогливий і об'єктивний екзамен є не тільки кращим засобом посилення самостійної роботи студентів, але й кращим виховним засобом. Остання обставина не менш важлива, ніж хороша самостійна робота і міцні знання, як наслідок цієї роботи. Інститут повинен дати студенту не тільки міцні знання основ наук. Він повинен підготувати з нього і майбутнього вихователя молодого покоління будівників комунізму. А майбутній вихователь повинен бути сам вихованим.

На закінчення хочеться сказати, що питання про покращення самостійної роботи студентів можна вирішити тільки спільними зусиллями професорсько-викладавського складу, профспілкових, комсомольських і партійних організацій інституту.

Проф. ДАВИДОВ М. О.

СТАТИСТИЧНЕ ОПОВІДАННЯ

ЖАРТ

— Пан директор! Я прийшов просити на два дні відпустку.

Почуваю себе зовсім змученим.

— Ви змучені? Дурниці! Чи задумувались ви будь-коли над тим, як мало ви працюєте?

— Але я приходжу на роботу кожного дня.

— Кожного дня! Рік має 365 днів, правда?

— Так...

— Тепер підрахуйте. Спите ви всім годин на добу. Це складає 122 дні на рік. Залишається 243 дні. Всім годин ви відпочиваєте, отже, залишається лише 121 день. У вихідні ви не працюєте. Залишається 69 днів. По суботах ви працюєте на дві години менше, що теж складає 13 днів. До того ж ви обідаєте на роботі, витрачаючи на це годину щодня. Це значить 16 днів на рік. Якщо від тих 40 днів, що залишаються, ви віднімете місячну відпустку, то виходить, що ви працюєте тільки 10 днів. А до того щороку у нас дев'ять свят. Що ж виходить? Я вас питаю?

— Один день...

— Один день! І ви ще просите відпустку.

— Справедливо, пан директор. Вибачте будь ласка.

— Постійте, я забув! Адже тиждень тому ви не з'явилися на роботу, тому що у вас, здається, був грип. Ви взагалі не працюєте! Забирайтесь звідси. Я вас звільняю.

А. МАРЕК.

(З польського журналу «Пшекруй»).

ЦІКАВО ЗНАТИ

Мистецтво силуетів

Ми нерідко бачимо силуети зображення в періодичній пресі, на обкладинках книг тощо.

Цей вид мистецтва, хоч і де-що менш відомий у порівнянні, наприклад, з живописом, скульптурою, має свою історію. Його назва походить від імені французького генерального контролера фінансів Е. де Силуэта, який ще у 18 столітті почав пропаганду таких портретних робіт. Було воно відоме і раніше — в стародавньому Китаї, античній Греції, розповсюдившись потім в Японії та інших країнах Азії, Європи, Америки.

Силует — площинне однотонне зображення предмета, подібне до його тіні. Воно виконується чорною тушшю на білому, чи білою — на чорному фоні, або вирізається ножицями із чорного паперу і наклеюється на

лист іншого кольору. Сприймається предмет у такому вигляді своїми зовнішніми контурами, на деякій віддалі. У Росії працювали в галузі силуета скульптур художники Толстой, пізніше — Сомов, Добужинський, Глебов — портретист матері Л. М. Толстого, Хотянцева — портретист А. П. Чехова, Бем, Нарбут і ін.

В радянський час творили силуети художники Кругликова, Гільїн. Не втратило воно свого значення і тепер, зустрічаючись у багатьох видах декоративно-прикладного мистецтва, а також у монументальних творах архітектури і скульптури, призначених для сприйняття на віддалі.

Б. МУСТАФАЕВ,
художник-силуетист.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„Негідний вчинок“

Так називалася кореспонденція, надрукована в нашій газеті від 24 лютого цього року, в якій розповідалося про те, що студентка I курсу педагогічного факультету Н. Харченко нечесно поступила щодо своїх товаришів, присвоївши чужу стипендію. Комсомольці і комуністи курсу одноголосно і з усією принциповістю засудили негідний вчинок студентки. Наказом дирекції за № 145 від 6 березня Н. Харченко за аморальну поведінку і грубе порушення норм співжиття в гуртожитку виключена із складу студентів Київського державного педагогічного інституту.

Дирекція та громадські організації інституту з глибоким сумом сповіщають про передчасну смерть співробітниці інституту

НЕГІЄВИЧ
Тамари Андріївни

і висловлюють співчуття сім'ї покійної.

Редактор О. КАРДАШ.